

Katastrofy a našeje Prjatkowanje, Jez. 54,7–11

na swěženju reformacije w Baršću, 2021-10-31

serbski lektor dr. habil. Hartmut S. Leipner

*Gnada našogo Kněza Jezom Kristusa a Bóža lubosc a zgromadnosć swětego
Ducha buž z wami wšyknyimi.*^{2 Kor 13,13}

I.

W pśedwójnskem casu jo był swěžeń reformacije w chóšebuskej Nimskej cerkwi dobra góžba, z jědernymi słowami zatamaš katolsku cerkwju. Žinsa tomu wěcej tak njejo; a w Chóšebuzu swěše rowno w tom casu řednu ekumenisku namšu. Situacija katolskeje cerkwje njejo taka rožojta, a my ewangelske mamy teke w našej cerkwi wšake problemy. To pak njok žinsa wěcej tematizěrowaš. Ja cu powědaš wó našych katastrofalnych casach. Gaž se pšiwobrošijom tej temje swójogo prjatkowanja, musym myslíš na gnujucy wobraz z měrca lěta 2020, ako jo se pandemija zachopiła: Katolski bamž Franciskus, ako samlutki bjatujo na dešćowatem naměšće sw. Pětša w Romje. Pšosy wó Bóžu pomoc a groni pótom do šamneje nocy swójo žognowanje *urbi et orbi* (měšće a zemske mu swětoju). Na stupach tachańskeje cerkwje sw. Pětša prjatkujowó šstormje na jazorje Genezaret z Markusowego ewangelija. Groni: „Ako wukniki w ewangeliumje smy załapjone wót njewócakano mócneho šstorma. Jo se nam wujasniło, až smy wšykne w jadnej tšuze. Smy słabe a bžez orientacije, ale zrownju smy wažne a notne. Kuždy musy drugim pomagaš.”

II.

Jo to tak? Pomagaš drugemu? Kak to wuglěda z powšykny m bratšojstwom, ze solidaritu a ze socialneju zagronitosću glědajucy na pandemiju? Co jo wažnejše: Daš se ščěpiš abo na swójsku lichotu krađu wobstojaš? – Smy wšykne napšawdu w jadnej tšuze? Ja na tom cwiblujom. Ten wobraz jo wobšudny. Korona a klimowa kriza pokazujotej: Tomu tak njej. Mjaztym až

jadne sejže na suchem, zalewaju se druge w mórju abo zaginu pši pólskej granicy. Njebužomy wšykne wumóžone w jednym cołnje. Smy jano zwězane pšez fatalnu logiku žělenja žěła pó cełem swěše. W casach korony se nažejamy, až how wu nas jo dosć medikamentow, rukajcow a drugich materialijow z krajow z niskimi mytami. Nažejamy se, až ta wótwisność k tomu wježo, až wóni nas nadalej tunje zastaruju. Korona pak wótekšyjo take falšne wěstosci za našo bogatstwo. Chto se mysli, až ma wšykno wostaś, kaž jo pšecej było, wón ten cas, w kótaremž smy żywe, njejo rozměł. Abo ze słowami Dietricha Bonhoeffera gronjone, žinsa njedosega, až pomagamy tomu, kenž jo do pary zalěžł – musymy samo paru wótpóraś!

III.

Katastrofalne case su pšecej byli. Ta jedna katastrofa pšizo praktiski pšez noc, ako wjeliki dešč abo wusoka wóda. Druge krize se zachopiju skóro njezawupytnjone ako na pšikład klimowa změna abo wóteměranje serbskeje rěcy. Katastrofow jo teke w bibliskich casach wjele. Tak se mały żydojske kralojstwo zminjo. Jeruzalem a tempel stej wótpalonej, a wuša warstwa musy do eksila. Pšaša se, žo jo Bog był, kak wón jo to mógl pšiwdaś. Profet Jezajas pak dajo wótegrono:

⁷Ja som ší wó małe hokomyknjenje spuščit; ale z wjelikeju zmilnoścu cu ja ší zasej hobejmjeś.

⁸Ja som mójo hoblico we hokognušu gniwa chylku pšed tobu zatajit; ale z nimjerneju gnadu cu ja se nad tobu zmiliś, žejo Kněz, twój humóžnik.

¹⁰Pšeto se derje deje góry gnuś a kupy padnuś; ale mója gnada se njedej wót tebje gnuś, a zwěstk měra njedej padnuś, žejo ten Kněz, kenž se nad tobu zmilijo. Jez 54,7-8.10

Katastrofy a krize su wobrotnišća, teke w myslenju. Žydojska wěra jo se pó znicenju tempła mócnje pšeměniła. Nowe rozmyslowanja su se chapjali: dopšašowanje historije, pliščanje wó pšibytność a woglědowanje za pšichod. Głowne pósołstwo z togo bibliskego casa za nas jo: Móžomy samy něco cyniś! Staw našeje rěcy jo katastrofalny. Nichten se razka njamóžo dopomnjeś, ga jo była slědna serbska namša how w Baršću. Serbska cerkwja jo se wótpaliła we wójnje, ako ten żydojski tempel. Ale žinsa smy

how w měsćańskej cerkwi a chwalimy Boga, až serbska rěc a kultura stej nadalej žywej, how w měsće a pó cełem wokrejsu. Bužmy gjarde na našu serbsku maminu rěc a dawajmy ju dalej!

IV.

Pósołstwo profeta Jezajasa jo połne dobreje nažeje. Słyšymy słowa profeta a markujomy, až smy nutsíkownje njezjadne. Taki profet strowja ako Jezajas, kenž nam se zda w katastrofach ako mudrostař, jo nam kaksy. Wón jo ako ćłowjek, kenž zas a zasej groni: „Wšo bužo derje.” Nad tym cwiblujomy.

Taki ako naš swět jo, jo krađu póziwabne, až luže swójeje wěry njejsu wótchyšili. Žo jo Bog w katastrofje? Žo jo dopokaz, až wón stoj hyšći za swóje zlubjenja? Nadalej se góry gnu a kupy padaju, nadalej budu zemjerdžanja, pandemije a wobswětowe katastrofy. Młoge pak mamy w našych rukach. Gaž my luže se njezměnjamy a naše wašnje žywjenja njepšetwórujemy, množe se wobswětowe katastrofy. A mimo změny, nadalej bužotej gramota a wójna.

My kšěli rad znamje wižeš w tom złamnem swěše. Ale to znamje jo tam, Bog jo tam, teke, gaž se myslimy, wón jo daloko pšec. Jogo gniw, wót kótaregož profet Jezajas powěda, jo pšewinjony wót jogo lubosći. W šerpjenju Jezusa Kristusa pšizo nam Bog krađu blisko w našej žałosći. Pšez wěru njamóžomy pšeměniš wenkowne wobstojnosći, naša wobgrozona eksistenca wóstanjo. Ale weto: Naša wěra móžo pomagaš, z tym wobchadaš, až njezginjomy na katastrofach. Móžomy weto žywe wostaš, dla toho až mamy tu dowěru, Bog jo tam a wóstanjo. To jo naš trošt a naša nažeja, naša skobodnosć a móc, až napóslědku pšawu drogu namakajomy, nježiwajucy na wšykne njedary. Wěra pak teke zawjedu nas, aby na pomocy stojali tym, kenž su wót katastrofow pótrjefjone.

Bóže pšilubjenje groni: We wšom som tam, ja se njewótwobrošijom, ja vaše bjatowanje słyšym, ja cu měř a žywjenje.

A Bóžy měř, kótaryž jo hušej wšyknogo rozyma, hobzwarnuj vaše hutšoby a mysli w Kristusu Jezusu. ^{Fil 4,7} אֱלֹהִים